

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Szczecinie

LSZ – 4101-28-01/2012
P/12/067

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Szczecinie
ul. Jacka Odrowąża 1, 71-420 Szczecin
T +48 91 831 39 00, F +48 91 831 39 66
lsz@nik.gov.pl

I. Dane identyfikacyjne kontroli

Numer i tytuł kontroli	P/12/067 – Wychowanie fizyczne (wf) i sport w szkołach publicznych i niepublicznych.
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Szczecinie.
Kontroler	Tomasz Wołos – specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr 38622 z 17.10.2012 r. (dowód: akta kontroli str. 1, 2)
Jednostka kontrolowana	Zespół Szkół im. Ignacego Łukasiewicza w Policach (dalej „Szkoła”), ul. Siedlecka 6, 72 – 009 Police.
Kierownik jednostki kontrolowanej	Beata Golisowicz – dyrektor Szkoły od 1.09.2003 r. (dowód: akta kontroli str. 3)

II. Ocena kontrolowanej działalności

Ocena ogólna

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie, mimo stwierdzonych nieprawidłowości¹, działalność kontrolowanej jednostki w zbadanym zakresie.

Uzasadnienie oceny ogólnej

Podstawą oceny były działania Szkoły, w wyniku których w roku szkolnym 2011/12 kończącym pierwszym cykl III etapu kształcenia zrealizowano podstawę programową określoną w – obowiązującym do 1.09.2012 r. – rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej z dnia 23.12.2008 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół², z zachowaniem warunków zapewniających bezpieczeństwo uczniów.

Stwierdzone nieprawidłowości dotyczyły:

- 1) nieprzestrzegania obowiązujących zasad dopuszczania programów nauczania do użytku szkolnego, co skutkowało przyjęciem w Szkole programów nauczania wf nie spełniających wymogów właściwych dla programu nauczania ogólnego i realizowania zajęć wf w oparciu o tzw. *Rozkłady materiału nauczania*;
- 2) niezgodności wewnątrzszkolnego systemu oceniania w zakresie wychowania fizycznego z obowiązującymi przepisami prawa;
- 3) niestosowania obowiązującej procedury postępowania po wypadkach z udziałem uczniów;
- 4) nierzetelnego prowadzenia rejestru wypadków oraz szkolnej bazy danych „System Informacji Oświatowej” w zakresie wypadków uczniów.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

1. Organizacja i realizacja kształcenia w zakresie wf.

1.1 Organizacja zajęć wf w systemie klasowo-lekcyjnym.

Opis stanu faktycznego

W ramach Szkoły – w latach szkolnych 2009/2010 ÷ 2011/2012 – funkcjonowały: Gimnazjum, Liceum Ogólnokształcące (LO), Technikum Zawodowe (TZ), Zasadnicza Szkoła Zawodowa nr 1 (ZSZ)³.

Zajęcia wf w poszczególnych latach szkolnych realizowano: □ w Gimnazjum – odpowiednio w 8, 7 i 7 grupach ćwiczeniowych, międzyklasowych, tworzonych z uczniów oddziałów (klas) równoległych, pozostających na tym samym poziomie

¹ NIK stosuje 3-stopniową skalę ocen: pozytywna, pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości, negatywna.

² Dz.U. z 2009 r. Nr 4, poz. 17, zwane dalej rozporządzeniem w sprawie podstawy programowej z 2008 r.

³ A ponadto Zasadnicza Szkoła Zawodowa dla Dorosłych oraz Szkoła Mistrzostwa Sportowego (SMS).

kształcenia; ▫ w szkołach ponadgimnazjalnych – odpowiednio w 27, 23 i 23. grupach ćwiczeniowych.

Sposób tworzenia grup ćwiczeniowych o liczebności nieprzekraczającej 26 uczniów był zgodny z § 6 ust. 5 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 12.02.2002 r. w sprawie ramowych planów nauczania w szkołach publicznych⁴, obowiązującego do dnia 1.09.2012 r. (dowód: akta kontroli, str. 3, 4, 5)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności Szkoły w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

1.2. Organizacja obowiązkowych zajęć wf w formach do wyboru przez uczniów.

Opis stanu
faktycznego

Szkoła w II semestrze roku szkolnego 2009/2010 przygotowała ofertę zajęć wf do wyboru przez uczniów Gimnazjum, o której mowa w § 1 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 19.08.2009 r. w sprawie dopuszczalnych form realizacji dwóch godzin obowiązkowych zajęć wf⁵, w wymiarze jednej godziny tygodniowo. Oferta adresowana do 137 uczniów Gimnazjum (tj. 15,6% łącznej liczby uczniów w Szkole) obejmowała: zajęcia sportowe (gry zespołowe, lekkoatletyka i pływanie); zajęcia rekreacyjno-zdrowotne (gry rekreacyjne, biegi na orientację i ćwiczenia w siłowni); zajęcia taneczne i aktywne formy turystyki (turystyka piesza). Powyższa oferta została przygotowana w uzgodnieniu z organem prowadzącym oraz po zaopiniowaniu przez radę pedagogiczną i radę rodziców.

(dowód: akta kontroli str.3, 6, 7)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Uwagi dotyczące
badanej działalności

Oferta zajęć wf w formie do wyboru realizowana w Gimnazjum w II semestrze roku szkolnego 2009/2010 nie została poprzedzona diagnozą potrzeb zdrowotnych uczniów. Szkoła nie skorzystała z możliwości organizacji zajęć wf w formach do wyboru: ▫ w Gimnazjum w roku szkolnym 2010/11 i 2011/12⁶, w szkołach ponadgimnazjalnych w okresie objętym kontrolą. (dowód: akta kontroli str.3, 6, 7)

Dyrektor Szkoły wyjaśniła, że: *Formy organizacyjne z oferty zajęć do wyboru ograniczone były m.in. nie tylko brakiem właściwego zaplecza materialnego, ale także wymaganiami organizacyjnymi (w zakresie odpowiedzialności za uczniów), brakiem doświadczeń. Oferta o charakterze pilotażowym pomyślana była jako kanwa do jej rozbudowania, z uwzględnieniem również potrzeb zdrowotnych uczniów, w sytuacji decyzji o jej realizacji w okresie następnym. Zebrane doświadczenia miały posłużyć do jej rozbudowania. Po doświadczeniach z jej realizacji w Gimnazjum, po dokonaniu stosownych uzgodnień z organami szkoły postanowiłam o rezygnacji z możliwości określonych w § 1 cytowanych rozporządzeń MEN. Myślę, że wrócimy do tematu po oddaniu do użytku wybudowanej hali widowiskowo-sportowej przy Szkole.*

(dowód: akta kontroli str. 107, 110)

1.3. Oferta nadobowiązkowych pozalekcyjnych zajęć sportowo-rekreacyjnych.

Opis stanu
faktycznego

W Szkole, w latach objętych kontrolą, w ramach art. 42 ust 2 pkt 2 lit. a ustawy z dnia 26.01.1991 r. Karta Nauczyciela⁷ realizowano głównie zajęcia sportowe⁸

⁴ Dz.U. z 2002 r. Nr 15, poz. 142, ze zm., zwane dalej rozporządzeniem w sprawie ramowych planów nauczania z 2002 r.

⁵ Dz.U. z 2009 r. Nr 136, poz. 1116, zwane dalej rozporządzeniem MEN z 2009 r.

⁶ Od roku szkolnego 2011/2012 obowiązywało rozporządzenie z dnia 9.08.2011 r. w sprawie dopuszczalnych form realizacji obowiązkowych zajęć wf. (Dz. U. z 2011 r. Nr 175, poz. 1042), zwane dalej rozporządzeniem MEN z 2011 r.

⁷ Dz.U. z 2006 r. Nr 97, poz. 674, ze zm., zwana dalej KN.

⁸ Piłka siatkowa i pływanie w r. s. 2009/10; piłka nożna, biegi przełajowe, nordic walking i siłownia w r. s. 2010/11; piłka nożna, biegi przełajowe, lekkoatletyka nordic walking, marsz na azymut w r. s. 2011/12.

w wymiarze 3, 2 i 4 godzin tygodniowo, łącznie. Liczba uczestników tych zajęć wynosiła odpowiednio 32, 40 i 139, tj. (3,6, 5,5 i 16,5)% ogółu uczniów.

Liczba uczniów uczestniczących w zajęciach z *pływania*, realizowanych w ramach lekcji wf oraz nadobowiązkowych zajęć pozalekcyjnych, w latach szkolnych jw. wynosiła 333 i 397 i 320, co stanowiło odpowiednio (37,8, 50,0 i 38,1)% ogólnej liczby uczniów.

Dodatkowo w latach 2009/10 i 2010/11 realizowano nadobowiązkowe zajęcia pozalekcyjne jako zajęcia sportowe (m.in.: piłka nożna, zajęcia w siłowni, gimnastyka) i zajęcia rekreacyjne (Szkolny Klub Kibica, cherrlinderki). Łączny tygodniowy wymiar zajęć sportowo-rekreacyjnych wynosił – odpowiednio 31 i 17 godzin. W tych latach w zajęciach sportowo-rekreacyjnych uczestniczyło 84 i 80 uczniów tj. (9,5 i 10,1)% ogółu uczniów Szkoły⁹. (dowód: akta kontroli str. 8, 9)

Realizację powyższych zajęć dokumentowano w dziennikach zajęć pozalekcyjnych, zgodnie z § 10 ust. 1 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 19 lutego 2002 r. w sprawie sposobu prowadzenia przez publiczne przedszkola, szkoły i placówki dokumentacji przebiegu nauczania, działalności wychowawczej i opiekuńczej oraz rodzajów tej dokumentacji¹⁰. (dowód: akta kontroli str. 8, 9)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Uwagi dotyczące
badanej działalności

W roku szkolnym 2011/2012 Szkoła nie realizowała nadobowiązkowych pozalekcyjnych zajęć sportowo rekreacyjnych. (dowód: akta kontroli str. 8, 9)

Dyrektor Szkoły wyjaśniła, że: *Zajęcia te realizowano w stopniu wynikającym z możliwości finansowych¹¹. I tak właśnie na skutek ograniczanych rokrocznie nakładów finansowych na działalność statutową Szkoły – przy równoczesnym wzroście kosztów tej działalności z uwagi m.in. na rozwój bazy sportowej (np. boiska „Orlik”: zielone i białe, budowa hali sportowej) i z przyczyn niezależnych od Szkoły – zmuszona byłam zrezygnować z tych zajęć w porozumieniu z organem prowadzącym. Usilne zabiegi o zwiększenie środków finansowych w polickim starostwie powiatowym nie przyniosły oczekiwanych efektów.*

(dowód: akta kontroli str. 107, 108)

1.4. Prowadzenie zajęć korekcyjnych dla uczniów z wadami postawy i zagrożonych nadwagą lub otyłością.

Opis stanu
faktycznego

Szkoła posiadała dane o dysfunkcjach ruchowych uczniów przygotowywane przez *Pielęgniarkę szkolną* w oparciu m.in. o badania przesiewowe¹². W Szkole, w okresie objętym kontrolą, liczba uczniów:

▪ z wadami postawy, nadwagą i otyłością wynosiła 255¹³ w roku 2009/10, 281¹⁴ w roku 2010/11 i 311¹⁵ w roku 2011/12, co stanowiło odpowiednio 29, 35,4 i 37% ogółu uczniów Szkoły,

▪ z orzeczoną niepełnosprawnością ruchową – odpowiednio – 2, 4 i 5.

(dowód: akta kontroli, str. 32)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

⁹ Niektórzy uczniowie uczestniczyli w dwóch formach zajęć.

¹⁰ Dz. U. z 2002 r. Nr 23, poz. 225, ze zm.

¹¹ Wg § 7 rozporządzenia w sprawie ramowych planów nauczania z 2002 r. w szkole mogą być organizowane nadobowiązkowe zajęcia pozalekcyjne w wymiarze ustalonym przez dyrektora szkoły stosownie do posiadanych środków finansowych.

¹² Dane te w ramach współpracy między Szkołą a Pielęgniarką szkolną o charakterze nieformalnym były uaktualniane na bieżąco.

¹³ W tym: skolioza – 198 tj. 77,6%, otyłość – 24 tj. 9,4% i nadwaga – 11 tj. 4,3%.

¹⁴ W tym: skolioza – 207 tj. 73,7%, otyłość – 27 tj. 9,4% i nadwaga – 16 tj. 5,7%.

¹⁵ W tym: skolioza – 214 tj. 68,8%, otyłość – 33 tj. 10,6% i nadwaga – 27 tj. 8,7%.

W poszczególnych latach szkolnych dla wskazanych wyżej uczniów z orzeczoną niepełnosprawnością ruchową nie zorganizowano zajęć rewalidacyjnych określonych w § 3 ust. 2 rozporządzenia w sprawie ramowych planów nauczania z 2002 r. (dowód: akta kontroli, str. 32)

Dyrektor Szkoły wyjaśniła, że: *Szkoła stosownie do możliwości zapewniła uczniom, w tym z niepełnosprawnością ruchową możliwość korzystania z pływalni szkolnej.* (dowód: akta kontroli str. 107, 110)

Uwagi dotyczące badanej działalności

W kontrolowanych latach w Szkole nie organizowano zajęć korekcyjnych, uczniom z wykrytymi wadami postawy, nadwagą i otyłością pomimo, że dysfunkcje te rozpoznano u odpowiednio 29%, 35,4% i 37% ogółu uczniów Szkoły. (dowód: akta kontroli, str. 32)

Dyrektor Szkoły wyjaśniła, że: *Szkoła stosownie do możliwości zapewniła uczniom, w tym z niepełnosprawnością ruchową możliwość korzystania z pływalni szkolnej. Rozwinięcie zajęć korekcyjnych na skalę potrzeb było niemożliwe głównie z uwagi na brak zaplecza technicznego (Szkoła nie posiadała sali do prowadzenia zajęć korekcyjnych i nie miała finansowych możliwości wynajmowania takich pomieszczeń). Gdy tylko pokonamy barierę technicznych niemożliwości, uwzględniając fakt posiadania przez 2. nauczycieli wf uprawnień do prowadzenia zajęć korekcyjnych, będę dokładała wszelkich starań aby dla najbardziej potrzebujących (w tym z orzeczoną niepełnosprawnością ruchową) zorganizować zajęcia korekcyjne w ramach zajęć do wyboru lub zajęć organizowanych na podstawie art. 42 ust. pkt 2 lit. a KN.* (dowód: akta kontroli, str.107, 110)

1.5. Dopuszczenie do użytku szkolnego programów nauczania wf.

1.5.1. Programy nauczania

Opis stanu faktycznego

W Szkole wg *Szkolnego Zestawu Programów Nauczania*¹⁶ (SZPN) – w latach szkolnych 2009/10 ÷ 2011/2012 – na poszczególnych etapach edukacji dopuszczano do użytku następujące programy nauczania wf.¹⁷:

a) Program WF. III etap kształcenia. Gimnazjum (Program WF dla Gimnazjum), dla którego nie podano autorów i roku opracowania oraz klas w jakich ten program obowiązuje, wskazano natomiast Numer dopuszczenia programu (DKW-4014-88). Do powyższego programu kontrolerowi NIK przedłożono *Rozkład materiału zgodnie z podstawą programową. P18. Wychowanie fizyczne III etap kształcenia. Gimnazjum* (nie podano: autora/ów, daty opracowania), w którym wymieniono 12 zakresów tematycznych, w tym dyscypliny sportowe, gry rekreacyjne i edukację zdrowotną. W cz. II. *Cele edukacyjne*, powtórzono cele określone w Programie WF. W cz. III. *Zadania szkoły* podano za *Zaleconymi sposobami i warunkami realizacji* podstawy programowej z 2008 r. na III i IV etapie kształcenia, czym są i jaką rolę pełnią wymagania szczegółowe podstawy programowej wf¹⁸. W *Rozkładzie* ujęto treści nauczania odnoszące się do wymagań podstawy programowej przedmiotu z 2008 r., w tym na edukację zdrowotną przeznaczono 30 godzin.

b) Program wf dla czterech etapów edukacyjnych. Od zabawy do sportu i rekreacji. Wyd. WSiP, 2001 r. (DKW 4014-88/01); przeznaczony dla klas Gimnazjum kończących cykle kształcenia realizowane w oparciu uregulowania, o których mowa w, obowiązującym do 30.01.2009 r., rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 26.02.2002 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół¹⁹.

¹⁶ Wprowadzany uchwałą nr 405/40/2009 Rady Pedagogicznej Szkoły z 18.06.2009 r. w sprawie zmian w Szkolnym Zestawie Podręczników i SZPN.

¹⁷ W kontrolowanym przez NIK okresie dotyczyło to cyklu kształcenia w latach szkolnych: 2009/10 ÷ 2011/12 (zakończony) oraz 2010/11 ÷ 2012/13 i 2011/12 ÷ 2013/2014 (cykle w trakcie realizacji).

¹⁸ Akapit ten nie odnosi się wbrew tytułowi do zadań szkoły.

¹⁹ Dz. U. z 2002 r. Nr 51, poz. 458 ze zm., zwane dalej rozporządzeniem w sprawie podstawy programowej z 2002 r.

c) Zdrowie. Sprawność. Aktywność. Program nauczania wf w zakresie podstawowym dla LO, LP (profilowane). T. P. Wróblewski, Wyd. MAC EDUKACJA 2002 r. (DKOS-4015-87/02).

d) Program WF IV etap kształcenia. Ponadgimnazjalne²⁰ (Program WF dla szkół ponadgimnazjalnych); nie podano tytułu programu nauczania wf, autorów, miejsca i roku opracowania; program ten miał być wdrożony w kl. I szkół ponadgimnazjalnych rozpoczynających cykl kształcenia w latach 2012/13 ÷ 2014/15 w LO i w ZSZ, i 2012/13 ÷ 2015/16 w TZ).

Do ww. programu dołączono *Rozkład materiału zgodnie z podstawą programową. P19. wychowanie fizyczne IV etap kształcenia. Ponadgimnazjalne* (nie podano: autora/ów, daty opracowania, zatwierdzenia przez dyrektora szkoły). We wstępie zapisano m.in., że program będzie realizowany na IV etapie edukacyjnym w zakresie 11. dyscyplin sportowych²¹, w ramach 6 bloków tematycznych, w tym edukacja zdrowotna. W pkt. II *Cele edukacyjne* zawarto 2. cele główne i 12. – szczegółowych²². Do *Zadań Szkoły* (pkt III) należy zapewnienie warunków realizacji celów określonych w podstawie programowej...; W pkt. IV zawarto wykaz tematów przewidzianych do realizacji w zakresie ww. dyscyplin sportowych i liczbę godzin w klasach I II i III.

(dowód: akta kontroli str. 59, 60, 61)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności Szkoły w badanym zakresie stwierdzono nieprawidłowości tj.:

> w SZPN Gimnazjum ujęto programy nauczania (bez podania nazwy własnej, autorów, miejsca i roku wydania) o numerach dopuszczenia ministra właściwego ds. oświaty dla przedmiotów: biologia – DKW-4014-78/99; chemia – DKOS-4014-7/02; religia – AZ-3-01/01; wiedza o społeczeństwie: DKW-4014-3/99; wychowanie do życia w rodzinie – DKW-4014-253B/99, które ze względu na datę decyzji Ministra o ich dopuszczenia do użytku szkolnego, nie uwzględniały podstawy programowej dla gimnazjum określonej w załączniku nr 4 do, obowiązującego od 30.01.2009 r. do 01.09.2012 r., rozporządzenia w sprawie podstawy programowej z 2008 r.,

> Program WF dla Gimnazjum nie spełniał wymagań określonych dla programów nauczania ogólnego określonych w § 4 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia MEN z dnia 8.06.2009 r. w sprawie dopuszczania do użytku w szkole programów wychowania przedszkolnego i programów nauczania oraz dopuszczania do użytku szkolnego podręczników²³ (rozporządzenie w sprawie dopuszczania do użytku programów nauczania z 2009 r.), obowiązujące od 10.06.2009 r. do 18.07.2012 r., ponieważ:
- nie zawierał celów kształcenia określonych w rozporządzeniu w sprawie podstawy programowej z 2008 r. w gimnazjum²⁴ - było to niezgodne z § 4 ust. 1 pkt 2 lit. a rozporządzenia w sprawie dopuszczania do użytku programów nauczania z 2009 r. oraz rozporządzenia w sprawie dopuszczania do użytku programów nauczania z 2012 r.,

²⁰ Według SZPN przyjętego uchwałą nr 597/36/2012 Rady Pedagogicznej Szkoły z 31.08.2012 r.

²¹ tj.: lekkoatletyka i atletyka terenowa; piłka: ręczna, siatkowa, koszykowa i nożna; gimnastyka; rekreacja; edukacja zdrowotna; pływanie; łyżwiarstwo; kulturystyka (siłownia), w 6 blokach tematycznych, w tym edukacja zdrowotna.

²² m.in. tj.: harmonijny rozwój organizmu ucznia, kształtowanie pożądaných postaw osobowościowych, wdrożenie do przestrzegania zasady *fair play* i pomocy słabszym, opanowanie podstawowych umiejętności objętych szkolnym programem nauczania.

²³ Dz.U. z 2009 r. Nr 89, poz. 730 - obecnie obowiązuje rozporządzenie MEN z 21.06.2012 r. (Dz. U. z 2012 r. poz.752), w którym omawiane wymagania zostały ujęte w tożsamy sposób.

²⁴ Cele ogólne wf wg

Podstawy programowej z 2008 r.	Programu wf realizowanego w Gimnazjum,
<p>Dbalność o sprawność fizyczną, prawidłowy rozwój, zdrowie fizyczne, psychiczne, społeczne oraz zrozumienie związku aktywności fizycznej ze zdrowiem, w szczególności:</p> <p>1) umiejętność oceny własnej sprawności fizycznej przebiegu rozwoju fizycznego w okresie dojrzewania;</p> <p>2) gotowość do uczestnictwa w rekreacyjnych i sportowych formach aktywności oraz ich organizacji;</p> <p>3) zrozumienie związku aktywności fizycznej ze zdrowiem</p> <p>4) umiejętności osobiste i społeczne sprzyjające zdrowiu i bezpieczeństwu</p>	<p>Wychowanie uczniów do kultury fizycznej poprzez wdrażanie do:</p> <p>1. Wyrobienia przekonania o potrzebie aktywności ruchowej – rekreacyjnej, zdrowotnej, sportowej i hedonistycznej w życiu codziennym.</p> <p>2. Przekazanie takiego zasobu wiedzy i umiejętności, który umożliwi im racjonalny dobór środków do wszechstronnego rozwoju fizycznego</p> <p>3. Uświadomienie potrzeby prowadzenia zdrowego stylu życia i dbałości o prawidłową postawę ciała</p>

- nie zawierał całości treści nauczania odnoszących się do wymagań zawartych w rozporządzeniu w sprawie podstawy programowej z 2008 r. Nie ujęto w nim treści nauczania odnoszących do 17 spośród 33 wymaganych ww. podstawą programową;
- nie zawierał propozycji metod sprawdzania osiągnięć ucznia,
- przywołano w nim *ścieżki edukacyjne*, które nie obowiązują w rozporządzeniu w sprawie podstawy programowej z 2008 r.,
- jak wynika z numeru decyzji MEN (DKW-4014-88) ww. Program WF dla Gimnazjum odnosi się do programu nauczania wf autorstwa U. Kierczak, T. Głos, *Program wf dla czterech etapów edukacyjnych od zabawy do sportu i rekreacji*. Wyd. WSiP 2001 r. Program powyższy został opracowany zgodnie z nieobowiązującą podstawą programową wf zawartą w załączniku nr 2 do rozporządzenia MEN z dnia 21.05.2001 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego, kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół oraz kształcenia w profilach w liceach profilowanych²⁵, obowiązującego do 01.09.2002 r.

> Dopuszczono do użytku szkolnego w szkołach ponadgimnazjalnych *Program WF IV etap kształcenia. Ponadgimnazjalne*, który ma tożsamą strukturę i treść co Program WF dla Gimnazjum (w cz. VIII. *Założone osiągnięcia ucznia* powtórzono nawet, że osiągnięcia podstawowe i ponadpodstawowe dotyczą III etapu edukacji, tymczasem treści w podstawie programowej dla IV etapu edukacji mają wyłącznie charakter podstawowy). W związku z powyższym program ten nie obejmował obowiązującej od 1.09.2012 r. w szkołach ponadgimnazjalnych treści podstawy programowej określonej w załączniku nr 4 Ministra Edukacji Narodowej z dnia 27.08.2012 w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego²⁶. (dowód: akta kontroli, str. 56 ÷ 65)

Za powyższą sytuację odpowiadają nauczyciele wf. Szkoły, którzy – w trybie § 2 ust. 2 rozporządzenia w sprawie dopuszczania programów nauczania z 2009 r. – złożyli nierzetelne wnioski o dopuszczenie do użytku w Szkole ww. programów oraz Dyrektor Szkoły, która bez należytej weryfikacji dopuszczała je w kolejnych latach do użytku. Zgodnie z art. 22a ust. 2b ustawy z dnia 7.09.1991 r. o systemie oświaty²⁷ dyrektor szkoły jest odpowiedzialny za uwzględnienie w szkolnym zestawie programów nauczania całości podstawy programowej kształcenia ogólnego ustalonej dla gimnazjum.

Dyrektor Szkoły wyjaśniła, że: *...Nieodłącznym elementem naszych programów był rozkład materiału, który na wzór planu ujmował dokładnie rozpisane wszystkie elementy podstawy programowej, które w zamkniętym pierwszym cyklu kształcenia na szczeblu gimnazjum zostały zrealizowane w pełni /.../; brak niektórych formalnych elementów programu jak jego nazwa, autorzy itp. był skutkiem pewności (przekonania), że program jest naszego autorstwa. Oczywiście uchybienia wymogom formalnym zostaną zweryfikowane i usunięte w trybie obowiązujących w Szkole procedur w tym zakresie.*

(dowód: akta kontroli, str. 107, 109)

1.5.2. Infrastruktura sportowa, urządzenia, sprzęt sportowy.

Opis stanu
faktycznego

Szkoła: ▪ dysponowała własną infrastrukturą sportową składającej się z: kompleksu boisk „Orlik” (do piłki nożnej, koszykówki, siatkówki i tenisa), lodowiska („Orlik Biały”), boiska do koszykówki, czterotorowej bieżni prostej (68 m), skoczni w dal i siłowni zewnętrznej oraz pływalni z zapleczem socjalnym (m.in. przebieralnie, natryski, toalety oddzielne dla chłopców i dziewcząt), siłownią i sauną²⁸, ▪ posiadała

²⁵ Dz.U. z 2001 r. Nr 61, poz. 625.

²⁶ Dz.U. z 2012 r., poz. 977.

²⁷ Dz.U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572 ze zm., zwana dalej ustawą o systemie oświaty.

²⁸ Dane o bazie sportowej Szkoły corocznie ujmowano w szkolnej bazie danych systemu informacji oświatowej, zgodnie z § 2 pkt 2-5 oraz § 3 pkt 4 rozporządzenia w sprawie SIO.

m.in. piłki do gry w piłkę nożną, koszykówkę i siatkówkę, ▪ nie posiadała sprzętu lekkoatletycznego tj. kula, oszczep, dysk, bloki startowe.

W latach szkolnych 2010/11 – 2012/13 (do czasu zakończenia kontroli) Szkoła sporadycznie korzystała z sali gimnastycznej SP nr 3 w Policach, a w roku szkolnym 2009/10, 2011/12 i 2012/13 z boiska MOSiR w Policach na podstawie umów najmu.
(dowód: akta kontroli str. 23 ÷ 31)

Uwagi dotyczące badanej działalności

W Programach WF dla Gimnazjum i szkół ponadgimnazjalnych nie określono warunków ich realizacji tj. nie wskazano wymogów wyposażenia Szkoły w przyrządy i sprzęt sportowy.
(dowód: akta kontroli str. 59 ÷ 65, 97, 98)

Dyrektor Szkoły wyjaśniła, że: *...Tworząc omawiany program nauczania wf w Gimnazjum (2009 r.) znaleźliśmy naszą bazę sportową i plany związane z jej powiększeniem o halę sportową (budowa nowej na miejscu starej wyłączzonej z eksploatacji po zakończeniu roku szkolnego 2009/10), która miał być oddana do użytku na rozpoczęcie roku szkolnego 2012/13. Stąd w programach zapisy o dużej i małej sali gimnastycznej. Rzeczywistość – kłopoty wykonawcy – spowodowały opóźnienie. Obecnie trwają procedury związane z uzyskaniem pozwolenia na użytkowanie obiektu. Program nauczania w zamkniętym cyklu kształcenia został zrealizowany w 100%. Zajęcia z wf, do realizacji których konieczną była sala gimnastyczna – realizowaliśmy w roku szkolnym 2010/11 w sali gimnastycznej SP nr 3 znajdującej się w sąsiedztwie.*
(dowód: akta kontroli, str. 107, 109)

1.6. Realizacja programów nauczania wf.

Opis stanu faktycznego

W Szkole na III etapie edukacyjnym – w zakończonym cyklu kształcenia w Gimnazjum – w latach szkolnych 2009/10 ÷ 2011/12:

1) zrealizowano:

▪ zajęcia wf w wymiarze 385 godzin (h) – z tego: 149 h (38,7%) na boisku, 101 h (26,3%) w sali / siłowni, 94 h (24,4% na basenie) i 41 h inne (np. zajęcia w terenie),
▪ w 100% zakres tematyczny zajęć wf wynikający z podstawy programowej wf z 2008 r.;

2) kompleks boisk „Orlik” dla potrzeb zajęć z wf wykorzystywany był codziennie w godzinach 8⁰⁰ ÷ 15³⁰. Obiekt – w godzinach popołudniowych – dostępny był dla uczniów Szkoły i spoza nieodpłatnie. Nadzór nad obiektem sprawował Kierownik Obiektów Sportowych a zajęcia prowadzili nauczyciele wf. finansowani z budżetu Szkoły;

3) w zakresie edukacji zdrowotnej przeprowadzono 30 godzin zajęć po 10 godzin w każdym roku szkolnym zgodnie z rozkładem materiału;

4) w Gimnazjum – w latach objętych kontrolą – grupa 30. uczniów zrealizowała 4 projekty prozdrowotne: *Aktywny tryb życia – czy warto ćwiczyć?; Jak jeść smacznie i zdrowo, by dłużej cieszyć się życiem? Jak prowadzić zdrowy styl życia? Jaką wodę pijemy?*

W szkołach ponadgimnazjalnych – we wszystkich klasach, w latach objętych kontrolą – realizowano międzyprzedmiotowe ścieżki edukacyjne, w tym *Edukację prozdrowotną* określoną w załączniku nr 4 do rozporządzenia w sprawie podstawy programowej z 2002 r.

W Szkole na IV etapie edukacyjnym rozpoczynającym się od roku szkolnego 2012/13 realizację *Edukacji zdrowotnej*, w ramach zajęć wf realizowanych w oparciu o podstawę programową z 2012 r., zaplanowano w klasie pierwszej (łącznie 30 godzin bloku tematyczny 6).
(dowód: akta kontroli str. 59 ÷ 67, 111)

Ustalone nieprawidłowości

W działalności Szkoły w badanym zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1) W Gimnazjum od roku szkolnego 2009/10 i w szkołach ponadgimnazjalnych od roku szkolnego 2012/2013 nie realizowano faktycznie Programów WF dla ww. etapów edukacji, lecz tzw. *Rozkłady materiału nauczania*.

2) Pomimo odmiennej podstawy programowej dla IV etapu kształcenia *Rozkład materiału nauczania* realizowany od roku szkolnego 2012/13 w szkołach ponadgimnazjalnych, w tym zagadnienia z *Edukacji zdrowotnej*, jest identyczny jak *Rozkład materiału nauczania* dla Gimnazjum na lata 2009/2010-2011/2012, za wyjątkiem nieuwzględnienia tańca i dodania aktywności w kl. IV TZ (gimnastyka, edukacja zdrowotna, łyżwiarstwo i siłownia - łącznie 38 godz.).

(dowód: akta kontroli, str. 59-67)

Uwagi dotyczące
badanej działalności

W zakresie edukacji zdrowotnej min. :

> nie przeprowadzono diagnozy potrzeb uczniów we współpracy z pielęgniarką szkolną;

> nauczyciele wf nie koordynowali działań i nie współdziałali z nauczycielami różnych przedmiotów oraz z pielęgniarką szkolną, a w szkolnym programie profilaktyki brakuje potwierdzenia skoordynowania szkolnej edukacji zdrowotnej z innymi programami oferowanymi przez podmioty zewnętrzne;

> w dokumentacji Szkoły brak informacji o aktywnym uczestnictwie rodziców w planowaniu zajęć z edukacji zdrowotnej;

> nie dokonywano, z udziałem uczniów i ich rodziców, ewaluacji zajęć z zakresu edukacji zdrowotnej, a tym samym nie wprowadzano na tej podstawie modyfikacji ich organizacji i treści;

> w Gimnazjum (zgodnie z SZPN) wdrażano w cyklu kształcenia 2009/10-20-11/12 programy nauczania biologii, chemii, religii, wiedzy o społeczeństwie i wychowania do życia w rodzinie, które ze względu na datę decyzji Ministra Edukacji Narodowej o ich dopuszczeniu do użytku nie uwzględniały dla tych przedmiotów podstawy programowej kształcenia ogólnego dla gimnazjum z 2008 r., stąd ich realizacja nie wspomagała w pełni prowadzenia edukacji zdrowotnej w Szkole.

(dowód: akta kontroli str. 59 ÷ 61, 111)

Dyrektor Szkoły oświadczyła, że: *W okresie realizacji pierwszego cyklu etapu III podstawy programowej z 2008 r., w tym bloku tematycznego edukacji zdrowotnej nie przywiązywano należytej uwagi co do konieczności szczegółowego dokumentowania działań związanych z realizacją tej szczególnej części nowego programu nauczania. Po dotychczasowych doświadczeniach zostaną opracowane i wdrożone procedury w zakresie dostosowania i realizacji treści programowych do rzeczywistych – właściwie rozpoznanych i wymiarowanych we współdziałaniu z rodzicami/opiekunami – potrzeb uczniów. W procedurach tych uwzględnimy sprawy koordynacji oraz sposób zwiększenia aktywizacji uczniów w procesie edukacji zdrowotnej.*

(dowód: akta kontroli str. 111)

Ocena cząstkowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia: negatywnie nieprzestrzeganie zasad dopuszczania programów nauczania; pozytywnie mimo stwierdzonych nieprawidłowości realizację programów nauczania.

2. Ocenianie osiągnięć uczniów z wf.

Opis stanu
faktycznego

W Szkole, w okresie objętym kontrolą, obowiązywał Szkolny System Oceniania w Zespole Szkół im. Ignacego Łukasiewicza w Policach (SSO)²⁹ – uchwalony przez Radę Pedagogiczną Szkoły 18.06.2009 r. – oraz Przedmiotowy system oceniania z wychowania fizycznego (PSO), zwany w Szkole „Umową-Paktem”. W § 21 ust.10 SSO wskazano³⁰, że „szczegółowe zasady i częstotliwość oceniania z uwzględnieniem

²⁹ Załącznik nr 3 do statutu Szkoły

³⁰ formalnego związku z PSO

wszystkich uwarunkowań w danej klasie zawarto w umowach-paktach podpisywanych przez nauczycieli z uczniami na początku każdego okresu roku szkolnego”. Treść PSO dla Gimnazjum i szkół ponadgimnazjalnych jest tożsama.

(dowód: akta kontroli str. 68 ÷ 96)

W Szkole – w kontrolowanym okresie – każdy uczeń, z wyłączeniem zwolnionych z zajęć wf na mocy stosownej decyzji dyrektora Szkoły, był klasyfikowany wg Punkowego systemu oceny, o którym mowa w pkt. VI PSO. Ocena ogólna wynikała z sumarycznej liczby punktów za:

- *aktywny udział w zajęciach* wynoszącej – np. w I okresie r. s. 2011/12 w grupie ćwiczeniowej, gimnazjalnej S7 dziewcząt kl. III GA i III GB – $173 \div 260^{31}$ tj. $(92,5 \div 86,7)\%$ sumarycznej liczby punktów zdobytej w tym okresie przez poszczególnych uczniów,
- *sprawność* wynoszącej – dla przykładu jw. – $14 \div 40^{32}$ tj. $(7,5 \div 13,3)\%$ sumarycznej liczby punktów zdobytej w tym okresie przez poszczególnych uczniów, wynoszącej $187 \div 300$ co odpowiadało ocenom *dostateczny ÷ celujący*.

(dowód: akta kontroli str. 94, 111, 112, 113 ÷ 125)

W opinii 57 spośród 122 uczniów objętych badaniem kwestionariuszowym ocenianie ich osiągnięć z wf było sprawiedliwe, natomiast 15 uczniów (12,3%) było przeciwnego zdania. Z kolei 43 z 122 uczniów³³ wskazało, że udział w szkolnych zajęciach wf przyczynił się do zwiększenia ich sprawności fizycznej. Odmiennego zdania było 26 uczniów (21,3%).

(dowód: akta kontroli str. 16, 17)

Ustalone
nieprawidłowości

W wewnątrzszkolnym systemie oceniania w zakresie wf stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1) W statucie Szkoły nie określono sposobu uzasadniania ustalonej przez nauczyciela oceny, o czym stanowi § 5 ust. 2 rozporządzenia MEN z dnia 30.04.2007 r. w sprawie warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy oraz przeprowadzania sprawdzianów i egzaminów w szkołach publicznych³⁴ (dalej rozporządzenie w sprawie oceniania).

2) W SSO:

- nauczyciele wf nie sformułowali wymagań edukacyjnych dla Gimnazjum i szkół ponadgimnazjalnych uwzględniających treści nauczania programu nauczania wf, w tym wymagania właściwej dla etapu edukacji podstawy programowej. Wymagania powyższe służą do rozpoznawania przez nauczycieli poziomu i postępów w opanowaniu przez ucznia wiadomości i umiejętności oraz są niezbędne do wystawienia uczniom poszczególnych śródrocznych i rocznych ocen klasyfikacyjnych z obowiązkowych zajęć edukacyjnych odpowiednio do § 2 ust. 2 i § 3 ust. 3 pkt 1 ww. rozporządzenia w sprawie oceniania;
- nie określono, w celu obiektywizacji oceniania osiągnięć uczniów, sposobu uwzględniania wysiłku, o którym mowa w § 7 rozporządzenia w sprawie oceniania przy ustalaniu ocen klasyfikacyjnych z wf.;
- w pkt 5.1. *Postawa ucznia wobec przedmiotu* wskazano, że w ocenie należy uwzględnić frekwencję. Tymczasem obecność ucznia na zajęciach stanowi jeden z elementów oceny zachowania zgodnie z § 12 ust. 2 pkt 1 SSO oraz z § 15 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia w sprawie oceniania dotyczącym wywiązywania się z obowiązków ucznia. Powyższa sytuacja powoduje, że uczeń jest dwukrotnie oceniany (klasyfikowany) za frekwencję – z zachowania i w ramach przedmiotu;
- nie wskazano sposobów rozpoznawania poziomu i postępów z wf³⁵;

³¹ Tj. $(65,3 \div 98,1)\%$ maksymalnej liczby punktów możliwych do zdobyci w tym okresie za *aktywność*.

³² Tj. $(35 \div 100)\%$ maksymalnej liczby punktów możliwych do zdobyci w tym okresie za *sprawność*.

³³ tj. 35,2%

³⁴ Dz.U. z 2007 r. Nr 83, poz. 562, ze zm.

³⁵ W pkt. V1 PSO podano jedynie, że ocenie podlega poziom sprawności fizycznej. Wymieniono ogólnie dziesięć testów: po dwa sprawdziany odpowiednio z piłki siatkowej i koszykowej oraz sześć sprawdzianów z motoryki m.in. bieg na 60 m, bieg wahadłowy 4x10 m, bieg na 600 m – /dz./ i 1000 m /ch./, skok w dal z miejsca, rzut piłką lekarską z nad głową, skłony tułowia

- nie sformułowano zasad indywidualizowania pracy z uczniem z obniżonymi wymaganiami edukacyjnymi, mimo że konieczność dostosowania wymagań edukacyjnych do indywidualnych potrzeb wskazano zarówno w SSO jak i w PSO (pkt VII.1.).

Brak ww. uregulowań skutkowało: ocenianiem głównie postawy ucznia wobec przedmiotu oraz ich umiejętności ruchowych, natomiast nie sprawdzano i nie oceniano osiągnięć uczniów określonych na tym etapie edukacji w pozostałych 6. blokach tematycznych; nieustalaniem przez nauczycieli wf efektów wdrażania podstawy programowej na zakończenie cyklu kształcenia w Gimnazjum o których mowa w wymaganiach szczegółowych określonych w tej podstawie.

(dowód: akta kontroli, str. 68 ÷ 96, 111)

Dyrektor Szkoły wyjaśniła, że: *...W § 4 SSO nie było wymagań edukacyjnych ponieważ zostały one dla wf określone w §§ 9, 10, 11 i 12 SSO i w dokumencie pn. Umowa – Pakt. Faktem jest brak literalnego zdefiniowania pojęcia wysiłku fizycznego w wywiązywaniu się z obowiązków wynikających ze specyfiki przedmiotu (§ 7 rozporządzenia) ale z analizy Punktowego systemu oceniania (pkt VI PSO) w kontekście pkt. V PSO wynika, że w skali okresu poziom sprawności fizycznej stanowi np. w gimnazjum ok. 25% możliwych do zdobycia punktów /.../. Frekwencja o której mowa w pkt V1a PSO została niefortunnie zapisana w kontekście aktywności i gotowości do zajęć. Zapis ten zostanie przy najbliższej okazji zostanie zmieniony poprzez wykreślenie słowa frekwencja. Diagnozowanie o którym mowa w § 2 ust. 2 ww. rozporządzenia było realizowane przez nauczycieli w pracy dydaktycznej, w ramach dobrej praktyki, pomimo braku stosownego zapisu w SSO. W tej sytuacji zostanie dokonana stosowna zmiana SSO.*

(dowód: akta kontroli, str. 107, 110)

Ocena cząstkowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie mimo stwierdzonych nieprawidłowości działalność Szkoły w zbadanym zakresie.

3. Uczestnictwo uczniów w obowiązkowych zajęciach wf i we współzawodnictwie sportowym.

3.1. Frekwencja uczniów na obowiązkowych zajęciach wf.

Frekwencja uczniów na obowiązkowych zajęciach wf w latach szkolnych 2009/10 ÷ 2011/12 wynosiła odpowiednio:

- w Gimnazjum 87,2%, 84,6% i 86,7%,
- w szkołach ponadgimnazjalnych 80,3%, 79,8% i 75,1%.

Przeprowadzone w trakcie kontroli badanie udziału uczniów Szkoły (których liczba wyrażona w osobogodzinach³⁶ wynosiła: 174.425 w Gimnazjum i 446.405 w szkołach ponadgimnazjalnych) w zajęciach wf prowadzonych przez 6. nauczycieli wf w wybranym tygodniu zajęć (5-11.10.2012 r.) wykazało frekwencję na poziomie 86,7% w Gimnazjum³⁷ (przy odsetku niećwiczących wynoszącym 7,9%³⁸) i 69,3% w szkołach ponadgimnazjalnych³⁹ (przy odsetku niećwiczących = 12,1%).

Opis stanu faktycznego

w przód z leżenia tyłem), jednak nie określono z jaką częstotliwością będą one prowadzone w cyklu kształcenia, a także w jakim zakresie i w jaki sposób postępy te będą uwzględniane w ocenianiu osiągnięć uczniów, z uwzględnieniem wysiłku uczniów, w szczególności wymagań bloków tematycznych podstawy programowej wf z 2008 r. (Aktualnie załącznik nr 4 do rozporządzenia MEN z dnia 27.08.2012 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół (Dz.U. z 2012 r., poz. 977). Zgodnie z istotą oceniania osiągnięć ucznia zdefiniowaną w § 2 ust. 2 w związku z § 3 ust. 3 pkt 1 rozporządzenia w sprawie oceniania, ocenianie polega na rozpoznawaniu przez nauczycieli poziomu i postępów w opanowaniu przez ucznia wiadomości i umiejętności w stosunku do wymagań edukacyjnych wynikających z podstawy programowej i realizowanych w szkole programów nauczania uwzględniających tę podstawę.

³⁶ Osobogodzina = iloczyn liczby uczniów grupy ćwiczeniowej przez liczbę godzin właściwą dla danego etapu edukacji.

³⁷ Przy liczbie nieobecnych w osobogodzinach = 23.120

³⁸ Tj. liczba obecnych, niećwiczących – z powodu m.in. stałego zwolnienia decyzją dyrektora, braku stroju [11.935 w Gimnazjum; 37.520 w szkołach ponadgimnazjalnych] – do liczby obecnych [151.305 w Gimnazjum i 309.235 w szkołach ponadgimnazjalnych]

³⁹ Przy liczbie nieobecnych w osobogodzinach = 137.170

(dowód: akta kontroli, str. 41, 42)

W opinii 122 uczniów wyrażonej w badaniu kwestionariuszowym przypadki unikania udziału w lekcjach wychowania fizycznego były spowodowane m.in.: nieciekawie prowadzonymi zajęciami – 31, chorobą – 38, brakiem sali gimnastycznej – 18, lenistwem – 10, zbyt trudnymi ćwiczeniami przewyższającymi ich możliwości – 5.

(dowód: akta kontroli, str. 106 -108)

3.2. Decyzje dyrektora Szkoły w sprawie zwolnienia uczniów z zajęć wf.

Opis stanu faktycznego

W kontrolowanym okresie Dyrektor Szkoły podejmował decyzje w sprawie zwolnienia uczniów z zajęć wf zgodnie z wymogami § 8 ust 1 rozporządzenia MENiS z dnia 7.09.2004 r. w sprawie warunków i sposobu oceniania,...⁴⁰. Liczba uczniów zwolnionych z zajęć wf i ich odsetek w odniesieniu do ogólnej liczby uczniów wynosiły:

- w Gimnazjum: 15 (10,9%) w r. s. 2009/10, 10 (8,1%) w r. s. 2010/11 i 17 (10,9%) w r. s. 2011/12,

- w szkołach ponadgimnazjalnych, odpowiednio w kolejnych latach szkolnych: 115 (tj. 15,5%), 117 (tj. 17,5%) i 103 (tj. 15,1%).

W Szkole decyzje o zwolnieniu w lekcji wf wystawiano wyłącznie na podstawie stosownych zwolnień lekarskich, które zainteresowani uczniowie przedkładali dyrektorowi Szkoły za pośrednictwem właściwego nauczyciela wf.

(dowód: akta kontroli, str. 33 ÷ 37)

Ustalone nieprawidłowości
Uwagi dotyczące badanej działalności

W działalności Szkoły w skontrolowanym zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

W 21. decyzjach Dyrektora Szkoły wydanych w roku 2012/13 (do czasu kontroli, tj. do 30 listopada), które stanowiły 25,6% decyzji wydanych w tym okresie jako okres zwolnienia wskazano 3.09.2012 r. ÷ 30.04.2012 r.. Okres ten był niezgodny z okresem zawartym w zwolnieniach lekarskich: roku 2012/13. Przed zakończeniem czynności kontrolnych decyzje z oczywistym błędem pisarskim zostały poprawione.

(dowód: akta kontroli str. 34)

3.3. Udział uczniów szkoły we współzawodnictwie sportowym.

Opis stanu faktycznego

W kontrolowanym okresie zorganizowano trzykrotnie Turniej piłki nożnej o Puchar Dyrektora Szkoły, dwukrotnie Szkolne zawody pływackie i Military cross. W zawodach tych uczestniczyło łącznie: 128. uczniów w r. s. 2009/10, 206 w r. s. 2010/11 i 190 w r. s. 2011/12. W tym czasie liczba uczniów uczestniczących w pozaszkolnych zawodach sportowych – odpowiednio – wynosiła: 161, 266 i 340 tj. (18,3; 33,5 i 40,5)% liczby uczniów Szkoły⁴¹.

Największe sukcesy sportowe uczniów Szkoły to I miejsce: w pływaniu na Zimowych Mistrzostwach Polski (2009 r., 2010 r. i 2011 r.); w pływaniu – Puchar Polski Niepełnosprawnych w Pływaniu (2009); w pływaniu na 100m i 200m na Światowych Igrzyskach Osób z Dysfunkcją Ruchu (2010 r. i 2011 r.); w pływaniu na Mistrzostwach Świata Juniorów (2010 r.); w triathlonie na Mistrzostwach Wojewódzkich (2010 r.); drużynowe w piłce nożnej – Turniej Piłkarski w Ramach Polsko-Niemieckiej Ligi Sportowej. Do sukcesów należy również zaliczyć medal brązowy w pływaniu stylem klasycznym na 100m podczas XIV Paraolimpiady w Londynie w 2012 r.

(dowód: akta kontroli, str. 38 ÷ 43)

Spośród 122 uczniów uczestniczących w badaniu kwestionariuszowym: 47. (38,5%) podało, że systematycznie poza szkołą uprawia dyscypliny sportowe lub ćwiczy rekreacyjnie; 28. (23%) podało, że poza szkołą nie przejawia aktywności sportowej i rekreacyjnej.

(dowód: akta kontroli str. 16, 18)

⁴⁰ Klasyfikowania, promowania uczniów i słuchaczy oraz przeprowadzania egzaminów i sprawdzianów w szkołach publicznych (Dz. U. z 2004 r. Nr 199, poz. 2046)

⁴¹ Z wyłączeniem uczniów SMS.

Ustalone
nieprawidłowości

Ocena cząstkowa

W działalności Szkoły w skontrolowanym zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność Szkoły w zbadanym zakresie.

4. Warunki bezpieczeństwa na zajęciach wf.

4.1. Okresowe kontrole obiektów sportowych należących do szkoły.

Opis stanu
faktycznego

Szkoła:

◆ posiada własne obiekty i urządzenia sportowe tj.: pływalnia (basen, siłownia, przebieralnia z prysznicami i toaletami oddzielnie dla dziewcząt i chłopców), „Zielony Orlik” składający się z boiska do piłki nożnej i boiska wielofunkcyjnego do koszykówki, siatkówki i do tenisa ziemnego, lodowisko „Biały Orlik”, bieżnia lekkoatletyczna (60 m, 4 tory), skocznia w dal, siłownia zewnętrzna, boisko do koszykówki.

Obiekty te – wg protokołów kontroli: ▪ okresowych Szkoły dotyczących zapewnienia bezpiecznych i higienicznych warunków korzystania z obiektów szkoły, przeprowadzanych zgodnie z § 3 ust. 1 i 2 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31.12.2002 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach⁴², ▪ rocznych o których mowa w art. 62 ust 1 pkt 1 ustawy z dnia 7.07.1994 r. Prawo budowlane⁴³ (w odniesieniu do pływalni i boisk „Orlik”) – spełniały warunki bezpieczeństwa;

◆ w roku szkolnym 2009/10 i 2011/12⁴⁴ na podstawie zawieranych umów najmu na dany okres korzystała z obiektów sportowych (boiska ze sztuczną nawierzchnią z zapleczem socjalnym i z hali sportowej) Ośrodka Sportu i Rekreacji w Policach.

Szkoła posiada atesty, certyfikaty i deklaracje zgodności zakupywanych urządzeń i sprzętu sportowego.

Na pływalni, na boiskach, oraz w miejscach wyznaczonych do uprawiania ćwiczeń fizycznych i gier umieszczano tablice informacyjne określające zasady bezpiecznego użytkowania urządzeń i sprzętu sportowego.

Pokój nauczycieli wf był wyposażony w apteczkę zaopatrzoną w środki niezbędne do udzielania pierwszej pomocy oraz w instrukcję o zasadach udzielania tej pomocy zgodnie z § 20 rozporządzenia w sprawie bezpieczeństwa i higieny w szkołach.

Nauczyciele wf na początku danego roku szkolnego zapoznawali uczniów z zasadami bezpieczeństwa na lekcjach wychowania fizycznego zgodnie z § 31 ust. 6-7 rozporządzenia w sprawie bezpieczeństwa i higieny w szkołach.

(dowód: akta kontroli, str. 19 ÷ 30)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności Szkoły w skontrolowanym zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Uwagi dotyczące
badanej działalności

W umowach najmu ww. obiektów sportowych nie określono wymogów jakościowych tych obiektów w zakresie warunków bezpieczeństwa – wg art. 39 ust. 1 pkt 5a ustawy o systemie oświaty *do dyrektora szkoły należy m.in. wykonywanie zadań związanych z zapewnieniem bezpieczeństwa uczniom w czasie zajęć organizowanych przez szkołę.* (dowód: akta kontroli, str. 20 ÷ 22)

Dyrektor Szkoły wyjaśniła, że *...W umowach najmu boiska /.../ i hali sportowej nie określano wymogów jakościowych w zakresie spełnienia warunków bezpieczeństwa ponieważ obiekty sportowe udostępniane przez OSiR wielu placówkom oświatowym i innym instytucjom spełniają wymogi bezpieczeństwa.*

⁴² Dz.U. z 2003 r. Nr 6, poz. 69, ze zm., zwane dalej rozporządzeniem w sprawie bezpieczeństwa i higieny w szkołach.

⁴³ Dz.U z 2010 r. Nr 243, poz. 1623 ze zm.

⁴⁴ Umowę na wynajem boiska zawarto także na bieżący ro szkolny

OSiR jako jednostka organizacyjna Gminy Police dysponuje obiektami sportowymi /.../ przygotowanymi do użytkowania przez młodzież.

(dowód: akta kontroli, str. 101, 102)

4.2. Sposób i zakres zapewnienia uczniom pomocy medycznej.

Opis stanu
faktycznego

Nauczyciele wf byli przeszkoleni w zakresie udzielania pierwszej pomocy przedlekarskiej zgodnie z § 21 ww. rozporządzenia w sprawie bezpieczeństwa i higieny w szkołach.

W Szkole, na podstawie stosownych porozumień zawieranych z Zakładem Medycyny Szkolnej w Policach, funkcjonował (dostępny dla uczniów codziennie w godz. 8⁰⁰ ÷ 15⁰⁰) Gabinet Opieki Zdrowotnej (GOZ)⁴⁵. Wg porozumienia o współpracy z 22.11.2012 r. jego przedmiotem jest „...realizacja świadczeń z zakresu podstawowej opieki zdrowotnej – pielęgniarstwa medycyny szkolnej wynikających z następujących aktów prawnych”:

- rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia: 28.08.2009 r. w sprawie organizacji profilaktycznej opieki zdrowotnej nad dziećmi i młodzieżą⁴⁶; 29.08.2009 r. w sprawie świadczeń gwarantowanych z zakresu podstawowej opieki zdrowotnej⁴⁷,
- zarządzenie nr 85/2011/ DSOZ Prezesa Narodowego Funduszu Zdrowia z dnia 17.11.2011 r. w sprawie określenia warunków zawierania i realizacji umów o udzielanie świadczeń w rodzaju: podstawowa opieka zdrowotna /.../.”⁴⁸ W porozumieniu tym nie określono szczegółowych zasad współpracy Dyrektora Szkoły z pielęgniarstwem medycyny szkolnej.

(dowód: akta kontroli str. 12, 20, 26, 126)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności Szkoły w skontrolowanym zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości

4.3. Wypadki podczas zajęć wf.

Opis stanu
faktycznego

W Szkole – wg bazy danych Systemu Informacji Oświatowej (SIO):

– brak było danych o wypadkach w latach szkolnych 2006/07 i 2007/08⁴⁹,
– w latach szkolnych 2008/2009 ÷ 2011/2012 doszło łącznie do 23 wypadków na zajęciach wf, z tego pięć w roku szkolnym 2008/09 i po sześć w trzech latach kolejnych. Przyczyną 20. wypadków była nieuwaga, a 3. Inne przyczyny, w tym jeden był skutkiem *potrącenia* podczas gry w piłkę nożną na lekcji wf.

W rejestrze wypadków – zgodnym ze wzorem określonym w załączniku nr 2 do rozporządzenia w sprawie bezpieczeństwa i higieny w szkołach – odnotowano 2 wypadki, po jednym w roku szkolnym 2009/10 i 2011/12. Na tę okoliczność sporządzono – zgodne ze wzorem określonym w ww. rozporządzeniu – 2 protokoły powypadkowe nr GK–1/2010 i nr KT–1/2012 podpisane przez: inspektora bhp, będącego członkiem zespołu powypadkowego, o którym mowa w § 43 ust. 3 tego rozporządzenia, oraz Dyrektora Szkoły. (dowód: akta kontroli, str. 13, 14)

W badaniu kwestionariuszowym 101 uczniów (82,8%) podało, że zapoznano ich z zasadami bezpiecznego wykonywania ćwiczeń na lekcjach wf. Spośród osób, które uznały, że zapoznano je z powyższymi zasadami, 95 stosowało je na zajęciach z przedmiotu. Połowa uczniów (60) stwierdziła, że *zawsze* dostosowywano stopień trudności i intensywności ćwiczeń do ich aktualnej sprawności fizycznej i możliwości fizycznych, natomiast 21. uczniów (17,2%) stwierdziło, że *nigdy* lub *czasami*.

(dowód: akta kontroli, str. 16, 18)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności Szkoły w badanym zakresie stwierdzono nieprawidłowości dotyczące :

⁴⁵ Inaczej gabinet profilaktyki i pomocy przedlekarskiej.

⁴⁶ Dz. U. z 2009 r. Nr 139, poz. 1133.

⁴⁷ Dz. U. z 2009 r. Nr 139, poz. 1139 ze zm.

⁴⁸ www.nfz.gov.pl

⁴⁹ Aktualna wersja SIO nie odczytywała poprawnie plików z lat szkolnych 2006/07 i 2007/08

> nierzetelnego rejestrowania danych o liczbie wypadków - w SIO w latach szkolnych 2009/10÷2011/12 odnotowano 18 wypadków, a w rejestrze wypadków prowadzonym przez dyrektora odnotowano 2 wypadki,

> niewdrożenia w sytuacji wystąpienia wypadku w szkole, w tym na zajęciach wf, procedury określonej przepisami ww. rozporządzenia w sprawie bezpieczeństwa i higieny w szkołach, tj.

▫ dla 16 wypadków nie sporządzono protokołów powypadkowych, o których mowa w § 43 ust. 2 rozporządzenia w sprawie bezpieczeństwa i higieny w szkołach,

▫ nie udokumentowano niezwłocznego powiadomienia pracownika służby bhp o zaistniałym wypadku (w 1 na 2 wypadki), społecznego inspektora pracy, organu prowadzącego szkołę, rady rodziców, co zostało uregulowane w § 41 ust. 1 ww. rozporządzenia. (dowód: akta kontroli str. 14)

Za powstanie powyższej nieprawidłowości odpowiedzialność ponosi Dyrektor Szkoły, który zgodnie: z art. 39 ust. 1 pkt 5a ustawy o systemie oświaty *wykonuje zadania związane z zapewnieniem bezpieczeństwa uczniom w czasie zajęć organizowanych przez szkołę*; z § 50 ust. 1 rozporządzenia w sprawie bezpieczeństwa i higieny w szkołach *prowadzi rejestr wypadków*.

Dyrektor Szkoły wyjaśniła, że: *„Rejestr i protokoły powypadkowe sporządzał inspektor bhp zatrudniony w Szkole w wymiarze ¼ etatu. Dodatkowo zdarzenia losowe wymagające ewentualnej pomocy przedlekarskiej odnotowywano w rejestrze wypadków przez pielęgniarkę szkolną w GOZ /.../. Liczba wypadków podana w SIO – w latach 2009/10 ÷ 2011/12 – wynikała z liczby zdarzeń odnotowanych w rejestrze GOZ. Większość z tych zdarzeń nie miała jednak znamion groźnych wypadków, skutkiem czego nie zostały zgłoszone inspektorowi bhp /.../*

W związku z faktem niejednoznaczności danych w rejestrach wypadków prowadzonym przez Szkołę i przez GOZ opracowano stosowne procedury na okoliczność zaistnienia wypadku, obowiązujące pracowników Szkoły” – na mocy zarządzenia nr 12/012 Dyrektora Szkoły z 27.11.2012 r.

(dowód: akta kontroli, str. 100, 104, 106)

Ocena cząstkowa

Najwyższa Izba Kontroli działalność Szkoły w zbadanym zakresie ocenia pozytywnie mimo stwierdzonych nieprawidłowości.

5. Doskonalenie zawodowe nauczycieli wf oraz nadzór pedagogiczny w zakresie wf.

5.1. Stan zatrudnienia w szkole i kwalifikacje nauczycieli wf.

Opis stanu faktycznego

W roku szkolnym 2011/2012 (stan na 30 czerwca 2012 r.) w Szkole zatrudnionych było 6. nauczycieli wf, z tego: 3. mianowanych, 2. kontraktowych i nauczyciel dyplomowany. Nauczyciele wf posiadają kwalifikacje do nauczania wf w Szkole (Gimnazjum, ZSZ, LO i TZ), legitymując się ukończeniem studiów wyższych i przygotowaniem pedagogicznym zgodnie z § 3 i 4 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 12 marca 2009 r. w sprawie szczegółowych kwalifikacji wymaganych od nauczycieli oraz określenia szkół i wypadków, w których można zatrudnić nauczycieli niemających wyższego wykształcenia lub ukończonego zakładu kształcenia nauczycieli⁵⁰.

Nauczyciele wf posiadają dodatkowe kwalifikacje: z zakresu rehabilitacji ruchowej (1); z zakresu przysposobienia obronnego, edukacji dla bezpieczeństwa i koordynacji bezpieczeństwa placówek edukacji i kultury (2); trenerskie: trener II kl. piłki nożnej i instruktor rekreacji ruchowej (1).

(dowód: akta kontroli str. 10, 11, 12)

⁵⁰ Dz.U. z 2009 r. Nr 50, poz. 400, ze zm.

Ustalono
nieprawidłowości

W działalności Szkoły w skontrolowanym zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

5.2. Doskonalenie zawodowe nauczycieli wf (w zakresie wf).

Opis stanu
faktycznego

W latach szkolnych 2009/2010-2011/2012 pięciu spośród sześciu nauczycieli wf uczestniczyło w 5. różnych formach kształcenia i doskonalenia się tj. studia podyplomowe⁵¹, kursy⁵², konferencje szkoleniowe⁵³, szkolenia⁵⁴ oraz warsztaty szkoleniowe⁵⁵. (dowód: akta kontroli str. 11)

Ustalono
nieprawidłowości

W skontrolowanym okresie nauczyciele wf. – za wyjątkiem jednego – nie uczestniczyli w formach kształcenia i doskonalenia zawodowego niezbędnych do prawidłowego wdrażania podstawy programowej przedmiotu z 2008 r., które powinny dotyczyć kształtowania takich niezbędnych umiejętności, jak: diagnozowanie możliwości, potrzeb i zainteresowań uczniów w aspekcie wyboru, konstruowania i modyfikacji programu nauczania wf, stosowanie aktywizujących metod pracy wspierających aktywne uczestnictwo uczniów w zajęciach wf, konstruowanie, modyfikacja i ewaluacja programu nauczania, w tym sposób realizacji, ewaluacji procesu i efektów prowadzenia edukacji prozdrowotnej; ocenianie osiągnięć szkolnych uczniów z wf; organizacja i realizacja form zajęć wf do wyboru przez uczniów. (dowód: akta kontroli str. 10,11)

Dyrektor Szkoły wyjaśniała, że: *W okresie kontrolowanym nauczyciele wf podnosili kwalifikacje m.in. na studiach podyplomowych, na kursach i konferencjach w zakresie związanym z kulturą fizyczną /.../. Zdobyte doświadczenia przekazywali współpracownikom w ramach tzw. szkoleń kaskadowych przeprowadzanych na zebraniach rady pedagogicznej. Informacje o szkoleniach na bieżąco była (jest) przekazywana nauczycielom, którzy decyzje o udziale w szkoleniu podejmują indywidualnie.* (dowód: akta kontroli, str. 107, 110)

5.3. Nadzór pedagogiczny nad wf.

Opis stanu
faktycznego

W okresie objętym kontrolą dyrektor Szkoły nie zaplanował i nie prowadził ewaluacji problemowej i kontroli z zakresu realizacji zajęć wf w Gimnazjum. Tematyka siedmiu (100% liczby planowanej) obserwacji zajęć z wf nie dotyczyła wdrażania podstawy programowej przedmiotu z 2008 r. w gimnazjum i oceniania osiągnięć uczniów. (dowód: akta kontroli str. 31, 32)

Uwagi dotyczące
badanej działalności

Na zakończenie cyklu kształcenia w Gimnazjum nie ustalono efektów wdrażania podstawy programowej wf z 2008 r. na zakończenie cyklu kształcenia w Gimnazjum – o których mowa w art. 33 ust 1 pkt 2 o systemie oświaty.

(dowód: akta kontroli, str. 31, 32)

Dyrektor Szkoły wyjaśniała, że: *...W Szkole, w latach kontrolowanych, nadzór pedagogiczny w ogóle, w tym w odniesieniu do zajęć z wf realizowano m.in. poprzez:*
> *planowane obserwacje (hospitacje) nakierowane głównie na szkoły ponadgimnazjalne. Podyktowane to było koniecznością wsparcia działań nauczycieli w zakresie m.in. motywowania uczniów do większej aktywności (tutaj) na lekcjach wf...*
– *w tym czasie uczniowie Gimnazjum dali się poznać jako bardziej zmotywowani i zdyscyplinowani od uczniów szkół ponadgimnazjalnych,*

⁵¹ W zakresie przysposobienia obronnego, edukacji dla bezpieczeństwa i koordynacji bezpieczeństwa placówek edukacji i kultury w wymiarze 350 h (2 osoby w r. s. 2009/10).

⁵² Kurs instruktorów wycieczek szkolnych w wymiarze 10 h (1 osoba w r. s. 2009/10).

⁵³ W r. s. 2010/11 „Planowanie i organizacja zajęć zgodnie z nowym rozporządzeniem MEN z dnia 9.08.2011 r. w sprawie dopuszczalnych form realizacji obowiązkowych zajęć z wf” w wymiarze 4 godzin (1 osoba), w r. s. 2011/12 dla trenerów, nauczycieli i animatorów piłki nożnej w wymiarze 6 godzin (1 osoba).

⁵⁴ W r. s. 2011/12 „Odpowiedzialność dyscyplinarna dyrektora i nauczyciela” w wymiarze 4 godzin (1 osoba), „Konstruktywne sposoby radzenia sobie z niekonstruktywnymi zachowaniami uczniów w wymiarze 6 godzin (2 osoby).

⁵⁵ W r. s. 2011/12 „Trenerów piłki nożnej” w wymiarze 10 h (1 osoba)

> analizę – na forum posiedzeń Rady Pedagogicznej – sprawozdań z prac komisji przedmiotowych, w tym Komisji Sportu (KS), grupującej nauczycieli wf, której jednym z priorytetowych zadań była ocena obowiązków realizacji podstawy programowej wf z 2008 r.⁵⁶,

> bieżącą kontrolę dokumentacji ilustrującej przebieg procesów dydaktycznych⁵⁷ ze szczególnym uwzględnieniem poprawności ocenia postępów nauczania, a także poprawności sprawdzania umiejętności uczniów w zakresie wynikającym z określonej podstawy programowej z 2008 r.,

> możliwość zgłaszania przez nauczycieli – na zebraniach Rady Pedagogicznej – wszelkich problemów, w tym związanych z realizacją podstawy programowej wf z 2008r.
(dowód: akta kontroli, str. 103 ÷ 105, 111)

5.4. Nadzór zewnętrzny nad działalnością szkoły w zakresie wf.⁵⁸

Opis stanu faktycznego

W badanych latach Kurator Oświaty w Szczecinie⁵⁹ – 8.12.2011 r. – przeprowadził kontrolę działalności Szkoły w zakresie:

- zgodności organizacji zajęć wf realizowanych w formie zajęć klasowo-lekcyjnych z ramowymi planami nauczania;
- liczby uczniów w grupach gimnazjalnych i szkołach ponadgimnazjalnych oraz podziału na grupy dziewcząt i chłopców w szkołach ponadgimnazjalnych.

Nieprawidłowości nie stwierdzono, w związku z czym nie wydano zaleceń.

(dowód: akta kontroli, str. 99, 100)

Ocena cząstkowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność Szkoły w zbadanym obszarze.

IV. Uwagi i wnioski

Wnioski pokontrolne

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi wynikające z ustaleń kontroli, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r.⁶⁰ o Najwyższej Izbie Kontroli, wnosi o:

- 1) przestrzeganie obowiązujących zasad dopuszczania programów nauczania do użytku szkolnego;
- 2) zapewnienie prowadzenia zajęć wychowania fizycznego na podstawie programu nauczania;
- 3) pełną realizację działań z zakresu edukacji zdrowotnej określonych w *Zalecanych warunkach i sposobie realizacji* podstawy programowej wf,
- 4) dostosowanie WSO do obowiązujących przepisów prawa;
- 5) rzetelne dokumentowanie wypadków uczniów oraz zapewnienie zgodności danych o wypadkach uczniów w szkolnej bazie danych Systemu Informacji Oświatowej i w rejestrze wypadków;
- 6) zapewnienie udziału nauczycieli wf w różnorodnych formach kształcenia i doskonalenia zawodowego;
- 7) objęcie nadzorem pedagogicznym zajęć wf prowadzonych w Gimnazjum.

⁵⁶ Corocznie – na koniec danego roku szkolnego – sprawozdanie z nadzoru pedagogicznego przedkładano Radzie Pedagogicznej Szkoły do zatwierdzenia. Jego elementem były m.in. sprawozdania komisji przedmiotowych, w tym KS. Komisja ta: ▪ w latach szkolnych 2011/12 i 2012/13 nie zgłaszała wniosków; ▪ w r. s. 2009/10 zgłosiła 2 wnioski tj. utrzymanie godzin konsultacji dla uczniów i pozostawienia obowiązkowych 3 h wf w klasach wojskowych, w tym obowiązkowo 1 h zajęć z pływania w klasach I i II. Wnioski zrealizowano.

⁵⁷ Dokumentowanej wpisem do dziennika: Data. Kontrola dokumentacji i podpis kontrolującego (właściwi wicedyrektorzy).

⁵⁸ Według książki kontroli – w latach IX/2009 ÷ XI/2012 – Szkoła nie była kontrolowana przez: Państwową Inspekcję Pracy, Powiatowy Inspektorat Nadzoru Budowlanego, Powiatowego Komendanta Straży Pożarnej.

⁵⁹ Działając na podstawie art. 31 ust. 1 pkt 1 ustawy o systemie oświaty.

⁶⁰ Dz.U. z 2012 r. poz. 82

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Prawo
zgłoszenia
zastrzeżeń

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Zgodnie z art. 54 ust. 1 i 2 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Szczecinie.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykorzystania uwag
i wykonania wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK proszę o poinformowanie Najwyższej Izby Kontroli, w terminie 30 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Szczecin, dn.   stycznia 2013 r.

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Szczecinie

Dyrektor

Kontroler
Tomasz Wołos
Specjalista kontroli państwowej

.....
Podpis

.....
podpis